

Στρογγυλή Τράπεζα για την Υποστηριζόμενη Ανεξάρτητη Διαβίωση για Ασυνόδευτους Ανηλίκους

29-30 Ιανουαρίου 2018

Radisson Blue Park Hotel, Λεωφόρος Αλεξάνδρας 10, Αθήνα 106 82, Ελλάδα

Επισκόπηση

Υπολογίζεται ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2017, 3.350 ασυνόδευτα παιδιά (Α.Π.) βρίσκονταν στην Ελλάδα. Οι ξενώνες μεσαίου μεγέθους (κατά μέσο όρο 25-30 Α.Π. ανά ξενώνα) είναι μέχρι στιγμής το κυρίαρχο μοντέλο φροντίδας για τα Α.Π. στην Ελλάδα. Παρότι η δυναμικότητα των ξενώνων σε εθνικό επίπεδο σχεδόν τριπλασιάστηκε σε λιγότερο από ένα χρόνο (από 423 διαθέσιμες θέσεις τον Μάρτιο του 2016 σε 1.101 θέσεις έως το τέλος Δεκεμβρίου του 2017), παρέχουν φροντίδα σε λιγότερο από το 33% των Α.Π., ενώ 2.290 Ασυνόδευτα και Αποχωρισμένα (Separated) από την οικογένειά τους παιδιά αναμένουν να τοποθετηθούν σε δομή φιλοξενίας. Την ίδια στιγμή Α.Π. εξακολουθούν να φθάνουν στα νησιά και την ηπειρωτική Ελλάδα.

Ενώ ο προγραμματισμός για επιπλέον ξενώνες φιλοξενίας βρίσκεται σε εξέλιξη για την κάλυψη της επείγουσας ανάγκης περίθαλψης και προστασίας, οι ξενώνες δεν πρέπει να αποτελούν τη μοναδική δυνατότητα φροντίδας των ασυνόδευτων παιδιών, ιδίως για τα μεγαλύτερα παιδιά, τα οποία ενδέχεται να έχουν διαφορετικές ανάγκες και να επωφελούνται από πιο ανεξάρτητα μοντέλα φροντίδας καθώς πλησιάζουν στην ενηλικίωση. Συνεπώς, υπάρχει αυξανόμενη συναίνεση για την ανάγκη εξασφάλισης εναλλακτικών μορφών φροντίδας (πέραν της ιδρυματικής) οι οποίες θα είναι προσαρμοσμένες στις διαφορετικές ικανότητες, ηλικίες και ατομικές ανάγκες των ασυνόδευτων παιδιών. Μια τέτοια προσέγγιση έχει στόχο το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και παράλληλα ακολουθεί τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΗΕ για την εναλλακτική φροντίδα των παιδιών (2009) καθώς και άλλα παγκόσμια και Ευρωπαϊκά πρότυπα.

Η «Υποστηριζόμενη Ανεξάρτητη Διαβίωση» (ΥΑΔ) είναι ένα τέτοιο πρότυπο φροντίδας για ασυνόδευτα παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας παρέχοντάς τους στέγη, επίβλεψη, πρόσβαση σε υπηρεσίες προστασίας. Το πρότυπο αυτό φροντίδας επιτρέπει στα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες διαβίωσης και ικανότητες βιοπορισμού με σκοπό την ομαλή μετάβαση τους στην ενηλικίωση. Αυτή η μορφή φροντίδας εφαρμόζεται σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένων της Ολλανδίας, Σουηδίας, Νορβηγίας, Ιταλίας, Αυστρίας, Γερμανίας και Ηνωμένου Βασιλείου και είναι κατάλληλη για μεγαλύτερους εφήβους με υψηλότερο επίπεδο προσωπικής επάρκειας. Έχει επίσης αποδειχθεί ότι είναι περισσότερο αποτελεσματική από άποψη κόστους και πιο βιώσιμη από την ιδρυματική φροντίδα. Στην Ελλάδα, μοντέλα εναλλακτικής φροντίδας συμπεριλαμβάνουν πιλοτικά προγράμματα αναδοχής, ειδικά για παιδιά μικρότερης ηλικίας, και προγράμματα ανεξάρτητης διαβίωσης για νέους από 18 έως 24 χρόνων, συμπεριλαμβανομένων των Α.Π. που ενηλικιώνονται κατά τη διάρκεια παραμονής τους σε δομές ιδρυματικής φροντίδας, καθώς και άτομα με ειδικές ανάγκες.

Σχετικός σχεδιασμός και έρευνα είναι σε εξέλιξη για την δημιουργία ενός πλαισίου υλοποίησης προγραμμάτων υποστηριζόμενης ανεξάρτητης διαβίωσης για μεγαλύτερα Α.Π. στην Ελλάδα.

Η σημερινή Στρογγυλή Τράπεζα διοργανώνεται με στόχο την στήριξη αυτής της προσπάθειας και για να καταστήσει δυνατή την ανταλλαγή σχετικής εμπειρίας και καλής πρακτικής στην Ελλάδα και άλλες χώρες της ΕΕ. Η Στρογγυλή Τράπεζα θα φέρει σε επαφή αρμόδιες Κυβερνητικές Αρχές σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, φορείς για την προστασία των παιδιών στην Ελλάδα, καθώς και εξειδικευμένους επαγγελματίες με εμπειρία στη διαχείριση ΥΑΔ σε επιλεγμένες χώρες της ΕΕ (Ιταλία, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο).

Η Στρογγυλή Τράπεζα θα δώσει την ευκαιρία να συζητηθούν:

1. Εμπειρίες και καλές πρακτικές από προγράμματα ΥΑΔ για Α.Π. από άλλες χώρες της ΕΕ
2. Δυνατότητες βελτίωσης της σχετικής νομοθεσίας, των σχετικών διαδικαστικών πλαισίων και προτύπων για την υλοποίηση της ΥΑΔ στην Ελλάδα
3. Κίνδυνοι και στρατηγικές έγκαιρης αποτελεσματικής παρέμβασης καθώς και τα επόμενα βήματα

Η Στρογγυλή Τράπεζα για την Υποστηριζόμενη Ανεξάρτητη Διαβίωση για Ασυνόδευτους Ανηλίκους οργανώνεται υπό την αιγίδα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), με χρηματοδότηση από την UNICEF και την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και με την επιστημονική υποστήριξη της Ειδικής Ομάδας για την Εναλλακτική Φροντίδα των Ασυνόδευτων Παιδιών και της Υπο-ομάδας Εργασίας για την Παιδική Προστασία.

Πρόγραμμα

Δευτέρα, 29 Ιανουαρίου 2018

Διερεύνηση προτύπων Υποστηριζόμενης Ανεξάρτητης Διαβίωσης για Α.Π.

8.30 - 9.00 Εγγραφή

9.00 - 9.45 Χαιρετισμοί και Έναρξη

- **κα Ξένη Δημητρίου**, Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου
- **κ. Μιλτιάδης Κλάπας**, Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής, ΥΜΕΠΟ
- **κ. Δημήτριος Καρέλλας**, Γενικός Γραμματέας Πρόνοιας, ΥΠΕΚΑΑ
- **κ. Περικλής Τζιάρας**, Πρόεδρος, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)
- **Mr. Lucio Melandri**, Συντονιστής, Ομάδα Ανταπόκρισης για το Προσφυγικό και Μεταναστευτικό Ζήτημα στην Ελλάδα, UNICEF
- **Mr. Philippe Leclerc**, Αντιπρόσωπος, Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα

9.45 - 10.45 Ενότητα 1: Επισκόπηση της τρέχουσας ανταπόκρισης για τα Α.Π. στην Ελλάδα

Συντονισμός: **κ. Γιώργος Μόσχος**, Βοηθός Συνήγορος, Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού

- *Επισκόπηση της κατάστασης και παρουσίαση του ευρύτερου συστήματος φροντίδας Α.Π.,* **κ. Χρήστος Χομπάς**, Προϊστάμενος Δ/σης Κοινωνικών Παρεμβάσεων, ΕΚΚΑ
- *Η έννοια της ΥΑΔ και η προστιθέμενη αξία υλοποίησης του προτύπου αυτού στην Ελλάδα,* **κα Θεοδώρα Δ. Τσοβίλη**, Τομέας Παιδικής Προστασίας, Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα & **Ms. Eleonora Mansi**, International Rescue Committee (IRC), Υπεύθυνη Παιδικής Προστασίας, Ελλάδα/Ιταλία, (εκ μέρους της Ειδικής Ομάδας για τις Εναλλακτικές Μορφές Φροντίδας)

10.45 - 11.15 Διάλειμμα

11.15 - 12.15 Ενότητα 2: Παρουσίαση Ελληνικού πλαισίου ΥΑΔ

Συντονισμός: **κα Ξένη Δημητρίου**, Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

- *Νομοθεσία και διαδικαστικό πλαίσιο,* **κ. Ηλίας Ζαγοραίος**, Αντεισαγγελέας Εφετών, Προϊστάμενος Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών
- *Ο ρόλος του Επιτρόπου,* **κ. Περικλής Τζιάρας**, Πρόεδρος, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)

12.15 - 13.45 Ενότητα 3: Παραδείγματα προτύπων ΥΑΔ εκτός Ελλάδος

Συντονισμός: **Ms. Galit Wolfensohn**, Προϊσταμένη Τμήματος Παιδικής Προστασίας, Ομάδα Ανταπόκρισης για το Προσφυγικό και Μεταναστευτικό Ζήτημα στην Ελλάδα, UNICEF

- *Ιταλία:* **Mr. Riccardo Sartorel**, Δήμος Βενετίας – Διεύθυνση Κοινωνικής Συνοχής, Τμήμα Ασυνόδευτων Ανηλίκων
- *Ολλανδία (NIDOS):* **Mr. Peter van de Pol**, Εθνικός Συντονιστής Υποδοχής και Διαβίωσης σε Οικογένειες – Προστασία Ανηλίκων για παιδιά πρόσφυγες
- *Ηνωμένο Βασίλειο (BACA):* **Ms. Louise Jarvis**, Διευθύνων Σύμβουλος, Μη Κυβερνητική Οργάνωση

13:45 - 14.45 Γεύμα

14.45 - 15.30 Ενότητα 4: Συγκριτική ανάλυση Ευρωπαϊκών μοντέλων ΥΑΔ & προσχέδιο διαδικασιών ΥΑΔ στην Ελλάδα

Συντονισμός: **κα Θεοδώρα Τσοβίλη**, Τομέας Παιδικής Προστασίας, Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα

- *Πρόγραμμα ΥΑΔ στην Ελλάδα:* **κα. Κλαίρη Παυλάκη**, Υπεύθυνη Προγράμματος ΥΑΔ & **κα. Χριστίνα Δημάκου**, Τμήμα Διαχείρισης Προγραμμάτων και Ανάπτυξης, ΜΕΤΑδραση

15.30 - 16.00 Διάλειμμα

16.00 - 17.15 Ενότητα 5: Εμπειρίες από σχετικά προγράμματα στην Ελλάδα: Διαμερίσματα για νέους ενήλικες που δεν λαμβάνουν πλέον ιδρυματική φροντίδα.

Συντονισμός: **κα Μαριέλλα Μιχαηλίδου**, Τμήμα Παιδικής Προστασίας, Ομάδα Ανταπόκρισης για το Προσφυγικό και Μεταναστευτικό Ζήτημα στην Ελλάδα, UNICEF

- *Πρόγραμμα 'Στέγη',* **κα. Πόπη Γκλίβα**, Υπεύθυνη Προγραμμάτων, Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος
- *Υποστηριζόμενα Διαμερίσματα για 18+,* **κ. Θωμάς Χαραλαμπίδης**, Νομική Υπηρεσία, ΑΡΣΙΣ
- *Πρόγραμμα 'SILA',* **Ms. Faustine Douillard**, Υπεύθυνη Προγραμμάτων Παιδικής Προστασίας, Terre des Hommes στην Ελλάδα

17.15 - 17.30 Κλείσιμο 1^{ης} Ημέρας

κ. Ηλίας Ζαγοραίος, Αντεισαγγελέας Εφετών, Προϊστάμενος Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών

Τρίτη 30 Ιανουαρίου 2018

Επόμενα βήματα: Ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα σε φορείς υλοποίησης σε Ευρώπη και Ελλάδα

9.00 - 9.30 Ανακεφαλαίωση 1^{ης} Ημέρας / Εισαγωγή 2^{ης} Ημέρας

κ. Περικλής Τζιάρας, Πρόεδρος, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) & **κα Μαριέλλα Μιχαηλίδου**, Τμήμα Παιδικής Προστασίας, Ομάδα Ανταπόκρισης για το Προσφυγικό και Μεταναστευτικό Ζήτημα στην Ελλάδα, UNICEF

9.30 - 11.00 **Ενότητα 6: Παράλληλες Ομάδες Εργασίας:**

1. Διαδικαστικά ζητήματα ΥΑΔ

Συντονισμός: **κα Ξένη Δημητρίου**, Εισαγγελέας Αρείου Πάγου

- *Εισαγγελικές εντολές για τοποθέτηση σε ΥΑΔ, Εισαγγελικές Εξουσιοδοτήσεις για εκπροσώπηση των Α.Π, Δικαστικές αποφάσεις Επιτροπείας, Υποχρέωση ενημέρωσης της Εισαγγελίας (αναφορές).*

2. Πιλοτική εφαρμογή ΥΑΔ

Συντονισμός: **κα Μαριέλλα Μιχαηλίδου**, Τμήμα Παιδικής Προστασίας, Ομάδα Ανταπόκρισης για το Προσφυγικό και Μεταναστευτικό ζήτημα στην Ελλάδα, UNICEF & **κα Θεοδώρα Τσοβίλη**, Τομέας Παιδικής Προστασίας, Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα.

- *Διαχείριση περίπτωσης, πρακτικά ζητήματα λειτουργίας του ΥΑΔ, διαχείριση κινδύνων, στρατηγικές πρόληψης και αντιμετώπισης.*

3. Παραπομπές και συντονισμός

Συντονισμός: **κα Κυριακή Τριπερίνα**, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Παιδική Προστασία, Ειδικός Συνεργάτης UNICEF, ΕΚΚΑ

- *Ρόλοι και ευθύνες των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών και της παρακολούθησης / εποπτείας.*

11.00 - 11.30 Διάλειμμα

11.30 - 13.00 **Ενότητα 7: Παρουσίαση συμπερασμάτων των Ομάδων Εργασίας**

Συντονισμός: **κ. Γιώργος Μόσχος**, Βοηθός Συνήγορος, Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού

13.00 - 13.30 **Ενότητα 8: Συμπεράσματα και Επόμενα Βήματα**

Συντονισμός: **κα Ξένη Δημητρίου**, Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

13.30 - 15.00 Γεύμα